

Kyläkurssit 65168

Kyläkurssit on vuoden 2018 aikana järjestetty käytännön oppimista painottava kurssikokonaisuus. Se koostuu seitsemästä osiosta, joilla opeteltiin mm. sienten sisäkasvatusta, pienimuotoista hyönteiskasvatusta, omenoiden monipuolista hyötykäyttöä, hamppubetonin valmistusta, luonnon kotiapteekkia sekä lampaan villan hyödyntämistä lukuisilla tavoilla. Kurssit ovat ekologisia ja edistävät maaseudun toimeentulon monipuolistumista. Ne edistävät resurssiviisautta ja kiertotaloutta.

Hankkeen tavoitteetYlemmän tason tavoitteet

Koulutusohjelma tähtää maaseudun elinvoimaisuuden lisäämiseen, maaseudun elinkeinojen monipuolistamiseen, uuden yrittäjyyden mahdollistamiseen ja biotalouden edistämiseen. Kurssitoiminnalla lisättiin osaamista, välitämme tietoa ja mahdollistamme yhteistyötä. Kurssien avulla on mahdollista tutustua uusiin elinkeinomahdollisuuksiin ja halutessaan monipuolistaa yritystoimintaansa ja löytää uusia työllistymismahdollisuuksia.

Hankkeessa edistettiin Varsin Hyvän strategian toteutumista ihmisiä kouluttamalla. Hankkeessa käsiteltiin ensisijaisesti "Ekologisuus etusijalla" ja "Kehittyvä paikallistalous luo uusia työpaikkoja", -painopistealueita. Myös painopistealue "Kulttuurista ja ympäristöstä vetoa ja voimaa" liittyy hankkeen sisältöön.

Hankkeen tavoitteet

Paikallisen kurssitoiminnan kehittäminen ja kurssien järjestämisen kokemuksen lisääminen. Maaseudun elinkeinomahdollisuuksien kehittäminen ja lisääminen ja maaseudun elävöittäminen. Tiedon ja käytännön taitojen jakaminen sekä uusintaminen. Edistää kiertotaloutta, kestävää kehitystä ja resurssitehokkuutta. Kurssilaisten elämänhallinnan, aloitteellisuuden, työllisyyden, terveyden, pitkäjänteisyyden ja yhteisöllisyyden lisääminen ja kehittäminen. Pyritään rohkaisemaan paikallisia yrittäjiä elinkeinotoiminnan monipuolistamiseen.

Toteutus

Kyläkurssi-hankkeen kokonaisbudjetti oli 38 738,20 euroa, josta tuen osuus 80 prosenttia. Väliaikaisrahoitukseksi haettiin Naantalın kaupungin laina. Kurssit järjestettiin 6.7.2018- 7.10.2018 Aikana. Kokonaisuus sisälsi 7 kurssimoduulia, joissa kussakin oli 20 oppituntia. Hankkeeseen palkattiin seitsemän osa-aikaista kurssityöntekijää sekä seitsemän opettajaa. Kurssit järjestettiin Livonsaaren kyläyhdistyksen ja Livonsaaren yhteisökylän tiloissa. Kurssikokonaisuuden vastuullisena toteuttajan toimi Saariston savotta ry.

Raportointi ja seuranta

Hankkeen edistyksistä on kerrottu hallituksen kokouksissa 15/3/2018, 03/05/2018, 21/05/2018, 29/6/2018, 30/7/2018, 13/9/2018 sekä 28/10/2018 sekä Saariston Savotta ry:n vuosikokouksessa 15/03/2018.

Tulokset ja vaikutus

Hamppurakentaminen kurssilla oli 32 osallistujaa
Kotiapteekki Villiyrteistä kurssilla oli 18 osallistujaa
Roadkill – pienpetojen hyödynnys -kurssilla oli 47 osallistujaa
Villa omatarvetalouksissa -kurssilla oli 79 osallistujaa
Ruokahyönteiskasvatus kotitarpeiksi -kurssilla oli 20 osallistujaa
Sieniviljely – mahdollisuuksia harrastuksesta elinkeinon -kurssilla oli 24 osallistujaa
Omenamehun ja siiderin valmistus kotiooloissa -kurssilla oli 40 osallistujaa
Kokonaisuudessaan osallistujamäärä oli 260.

Kurssien järjestäminen Livonsaarella lisäsi kokemusta saarella olevien tilojen mahdollisuuksista kurssitoiminnan järjestämiseksi. Laajan työntekijä tiimin loi haasteita, mutta ilman koko porukan valtavaa tahtoa, tietoa ja vapaaehtoistyön tekemistä nämä kurssit eivät olisi olleet mahdollisia.

Osallistujakyselyn tulokset

Jatkumo - teoriasta käytäntöön - sai kiitosta. Esimerkiksi villakurssilla ensin kerittiin villa lampaasta, myöhemmin samaa villa karstattiin sekä kehrättiin langaksi. Ruokahyönteiskurssilla tutustuttiin hyönteisiin ensin teoriassa, sitten rakennettiin kasvatusboksi ja lopuksi valmistettiin hyönteisruokia. Suurten asioiden jäsentäminen mielekkäiksi kokonaisuuksiksi kiitettiin.

Opettajia luonnehdittiin: *”persoonallinen, innostava, kannustava, motivoitunut, positiivinen asenne, informaattinen”*.

Osallistujakyselyn perusteella hanketta suunniteltaessa kirjatut tavoitteet toteutuivat hyvin. Kurseilla oli hyvä meininki. Kurssilaiset pääsivät oppimaan, tekemään ja kokemaan yhteisöllisyyttä. Ja palautteen perusteella osaaminen ja oppiminen jatkuu arjessakin.

Esitykset jatkotoimenpiteiksi

Kyläkurssien onnistuttua näin hyvin, yhdistys voi jatkaa samalla pohjalla sekä laajentaa ja monimuotoistaa kurssitoimintaa.

Allekirjoittajat ja päiväys

Livonsaarella 1.2.2019

Esa Aro-Heinilä

Heidi Tovanen

Kyläkurssit 65168**Hamppurakentaminen 6.-8.7.2018**

Luento: hamppurakentamisen historiaa, kestävyyttä, käyttökohteita, rakennuslainsäädäntöä, valmistusta, työtapoja ja kustannuksia.

Tutustuttiin rakentamisessa käytettäviin muotteihin ja apuvälineisiin. Opitaan käyttämään suojavarusteita. Leikattiin muotit maatilavanerista. Asennetaan muotit rakennuksen runkoon. Tutustutaan hamppukalkkikomposiitin ainesosiin. Opittiin tunnistamaan epäpuhtauksista. Parkittiin nahka rasvaparkilla. Tutustuttiin tarvittaviin työvälineisiin ja -aineisiin ja opittiin käyttämään niitä. Opeteltiin nylkemisen perusteet.

Täytettiin seinärakenteet massalla. Siirrettiin muotteja ylöspäin rakennuksessa. Sekoitettiin uutta massaa tasosekoittimella. Purettiin muotteja ja viimeistellään massalla aukkoja. Lyötiin tiiliä hamppukalkkimassasta vanhalla tiilikoneella. Tehtiin koetiiliä massalla johon on lisätty savea, hiiliä, hiekkaa oppilaiden kiinnostuksen mukaan. Siivottiin opetusmaa. Keskusteltiin hampun käyttömahdollisuuksista erityyppisissä rakennuksissa ja oppilaiden omissa projekteissa. Suunniteltiin mahdollisia jatko työpajoja. Annettiin palautetta.

Oppilaiden kotiinviemisiä:
valmistettuja tiiliä

Kotiapteekki villiyrteistä 28.-29.7.2018

Opeteltiin tunnistamaan käyttökelpoisia villiyrtejä. Opeteltiin tunnistamaan lajeja ja niiden käyttötarkoituksia. Opeteltiin oikeat keruu- ja käsittelytavat. Kerättiin yrtejä. Valmistettiin kerätyistä yrteistä salvoja, tinktuuroita, siirappeja, öljyjä ja etikoita. Säilöttiin yrtejä kuivaamalla. Tutustuttiin yrttien vaikuttaviin aineisiin teoriassa. Uusien yrttien opettelua. Kerätiin uusia lajeja (mm kauraa, hiirenvirnaa, rusokkia, takiaisia, happomarjaa, kallioiueloa) luonnosta. Käsiteltiin kukin kasvi sen vaatimalla tavalla. Valmistettiin villiyrteistä hyvinvointituotteita. Tutustuttiin eri kasvien vaikutuksiin.

Oppilaiden kotiinviemisiä:
Kuivattuja yrtejä
Yrttivalvoja
Yrttitinktuuroita
Kirjallisen oppimateriaalipaketin resepteineen

Roadkill - pienpetojen hyödynnys**10.-12.8.2018**

Tutustuttiin auton alle jääneiden pienpetojen käyttömahdollisuuksiin teoriassa: ongelmakohdat ja riskit sekä mahdollisuudet.

Kuultiin piennisäkkäiden nahkojen hyödynnyksestä teoriassa. Opeteltiin työstämään oma nahka. Puhdistettiin nahka näskäimellä. Pestiin nahka puhtaaksi epäpuhtauksista. Parkittiin nahka rasvaparkilla. Tutustuttiin tarvittaviin työvälineisiin ja -aineisiin ja opittiin käyttämään niitä. Opeteltiin nylkemisen perusteet.

Tutustuttiin luiden ja sarveisaineksen puhdistamiseen ja hyödyntämiseen koruina ja muina esineinä. Tutustuttiin teoriassa kasviparkkimentelmään. Viimeisteltiin turkiksen parkitusta. Tutustuttiin karvan irroitusmenetelmiin nahasta. Saatiin turkiksen työstämisen jatko-ohjeet, pehmitys, turkiksen puhdistus ja viimeistely. Valmistettiin eläinrasvasta nahanhoitoaine.

Oppilaiden kotiinviemisiä:
Itse työstetty turkis, jossa on parkkiaineet valmiina.
Itse tehty nahanhoitoaine.
Kirjallinen oppimateriaali.

Villa omatarvetalouksissa 24.-26.8.2018

Tehtiin kerintäteline. Letitettiin paalinarusta lettejä joilla lampaan voi kiinnittää kerintätelineeseen. Opeteltiin kerimään lampaita fiskarsin saksilla. Opeteltiin leikkaamaan lampaan sorkat sekatoöreillä. Nähtiin miten kerintäkone toimii. Tutustuttiin villan ominaisuuksiin teoriassa. Tutustuttiin villan käyttömahdollisuuksiin ja työstämiseen teoriassa. Tutustuttiin rugin rakenteeseen. Kuultiin rugin hankintamahdollisuuksista ja korjausmahdollisuuksista. Työskentelyä eri työpisteillä: Opeteltiin karstaamaan villaa. Opeteltiin kehräämään villaa langaksi rukilla ja värttinällä. Kokeiltiin eri eläinten villojen kehruuta (koira, alpakka, angorakani) Opeteltiin neulomaan neulakinnastekniikalla. Opeteltiin solmimaan pirtanauhoja eri tekniikoilla. Tutustuttiin saamelaisiin pystykangaspuihin ja niiden rakenteeseen. Opeteltiin kutomaan pystykangaspuihin. Opeteltiin huovuttamaan villaa.

Oppilaiden kotiinviemisiä:
Itse kehrättyä lankaa, neulakinnastöitä, pirtanauhoja ja huopatöitä.
Kirjallista oppimateriaalia mm. rukeista ja pirtanauhoista.

Ruokahyönteisten kasvatusta kotitarvetuotannossa
7.-9.9.2018

Luennolla perustiedot ruokahyönteisten kasvatuksesta, lajeista, lainsäädännöstä, vaatimuksista, mahdollisuuksista sekä ongelmakohtista

Tutustuttiin eri ruokahyönteislajeihin ja ruokahyönteiskäytön historiaan. Nähtiin mm. jauhopukki, mustasotilaskärpänen, kotisirkka, muutamia erityyppisiä torakoita, jättijauhopakkeja, vaeltajasirkkoja. Valmistettiin oma ruokahyönteiskotikasvattamo. Opeteltiin jauhopukin hoidon perusteet ja jauhopukin elinkaari/vaiheet sekä hoitotoimet eri vaiheissa.

Valmistettiin ruokaa eri hyönteislajeista ja eri reseptein. Opeteltiin villimuurahaisten keruuta luonnosta.

Oppilaiden kotiinviemisiä:
Oma kotikasvattamo aloitushyönteisineen.
Kirjallinen materiaali jauhopukin elinkaaresta ja hoidosta.

Sieniviljely - mahdollisuuksia harratuksesta elinkeinon
21.-23.9.2018

Luennolla: sieniviljelyn perusteet, historia, lajit, vaatimukset, menetelmät sekä tilat

Kerrattiin sieniviljelyn perusteita
Opittiin sienistä eliölajina: solurakenne, lisääntyminen, elintavat. Rakennettiin maastoon ulkosieniviljelämä
Ympätettiin sienrihmastoa halkoihin. Rakennettiin sienipetejä erilaisille sienille eri materiaaleilla.

Tutustuttiin sieniviljelyn mahdollisuuksiin eri mittakaavoissa ja eri puhtauden asteilla. Opeteltiin lisäämään rihmastoja puolipuhalla menetelmällä. Steriloitiin kasvualusta, jaettiin valmisympit niihin ulkotiloissa ja paketoitiin jatkokasvatusta varten. Avattiin sienihalko ja tutkittiin rihmaston leviäminen.

Oppilaiden kotiinviemisiä:
itse ympätettyjä sienirihmastoja jatkokasvatusta varten.

Omenamehun ja siiderin valmistus kotiloissa
5.-7.10.2018

Luennolla: Omenamehun ja siiderin valmistus tavat, välineet, mahdollisuudet.

Tutustuttiin aitoon siideriin. Käsiteltiin omenat valmiiksi puristusta varten. Opeteltiin puristinten käyttö ja rakenne. Puristettiin omenoita mehuksi manuaalisilla puristimilla. Käytiin läpi siiderinvalmistuksen perusvaiheet. Opeteltiin lappoaminen ja alkoholiprosentin mittaaminen. Tutustuttiin omenapuun kasvatukseen ja varttamiseen. Tutustuttiin teoriassa ranskalaisen omenasiiderin valmistumenetelmiin.

Oppilaiden kotiinviemisiä:
Itse puristettua omenamehua.